

**Xarxa Panllatina de Terminologia (Realiter) (2012)
Lèxic panllatí de l'energia eòlica [recurs en línia]
Gatineaux: Bureau de la Traduction du Gouvernement
du Canada, 505 p.
<<http://www.realiter.net/IMG/pdf/pan-energie-power.pdf>>**

Lenergia eòlica no és cap descobriment actual, els humans la utilitzen de diverses maneres des de fa milers d'anys (600-700 aC) i des del 1891 la converteixen en energia elèctrica. Durant les últimes dècades, però, l'aprofitament de l'energia eòlica ha rebut un fort impuls tecnològic.

El creixent interès per les energies renovables i la necessitat de l'intercanvi de coneixement en l'àmbit internacional de les tecnologies que hi estan relacionades donen sentit a la publicació del *Lèxic panllatí de l'energia eòlica*, una obra elaborada per membres de la Xarxa Panllatina de Terminologia (Realiter).

Les obres que publica Realiter tenen en comú la tria d'àrees d'interès actual i generalitzat. Així, trobem altres títols com el *Lèxic panllatí del canvi climàtic* o el *Lèxic panllatí de la geomàtica*. Potser el més destacable d'aquesta col·lecció de lèxics és el mètode amb què s'elaboren: mitjançant un treball col·laboratiu d'àmbit internacional, els especialistes i lingüistes implementen les equivalències en la llengua pròpia del seu país.

El lèxic que us presentem conté més de tres-centes entrades en català, espanyol (amb les variants de Mèxic quan hi ha diferències), anglès, francès, gallec, italià, portuguès i romanès, treballades a partir del buidatge de documents tècnics d'empreses i de monografies en anglès i francès, i recollides per l'Oficina de Traducció del Govern del Canadà. Pel que fa a aquesta selecció, podem observar que s'han seleccionat només substantius, excepte en el cas de l'adjectiu *freewheeling* ('a roda lliure'), i, també, que la presència de sigles és gairebé inexistent.

Tot i que no es tracta d'un recull exhaustiu, sí que abasta els termes més representatius de la tecnologia eòlica i recull termes comuns d'àmbits com ara la meteorologia, l'aerodinàmica, la transformació de l'energia i el medi ambient.

Aquest lèxic, des del punt de vista formal, s'estructura en diverses parts en les quals es repeteix la mateixa

informació, però ordenada per cadascuna de les llengües que inclou. Se segueix l'ordre alfabètic continu i tots els termes s'acompanyen amb la categoria gramatical. A més, seguint les característiques generals dels lèxics publicats per Realiter, no conté definicions, encara que en la fase de treball sí que s'utilitzen per assegurar que les equivalències corresponen al mateix concepte. Aquest fet converteix aquesta publicació en una eina orientada, sobretot, a l'especialista, ja coneixedor de la matèria, que cerca la terminologia correcta, o bé al lingüista que a partir de l'equivalència que ofereix el lèxic podrà fer un treball de cerca que n'asseguri l'adequació al context. Només així es pot evitar l'ús de falsos amics que l'homonímia provoca entre diferents termes. Per posar un exemple en català, força transparent si observem els equivalents de les altres llengües, podem comprovar que el terme català *vent* (*guy cable*) no correspon al mateix concepte de *vent* en el sintagma *vent aparent* (*relative wind*).

D'altra banda, alguns dels articles terminològics recullen, en determinades llengües, un gran nombre d'equivalències, cosa que ens fa pensar que més que un treball prescriptiu es tracta d'un treball descriptiu.

Pel que fa a la terminologia catalana, aquest lèxic és la primera obra terminològica amb equivalències en català que tracta de manera monogràfica l'energia eòlica. És un fet rellevant si tenim en compte que habitualment els documents relacionats amb l'energia eòlica són en anglès, per la qual cosa es genera poca bibliografia en català, tant pel que fa a documents acadèmics (manuals, documentació de classe, treballs de fi de carrera, etc.) com pel que fa a la documentació de l'empresa i també de la recerca. Tot i això, darrerament, entre els especialistes s'observa una tendència a utilitzar més els termes propis en català. Per exemple, per esmentar una forma que apareix en el lèxic, *pitch*, que s'usava anteriorment en anglès, aquesta s'ha substituït gradualment per la forma *pas* (*pas cíclic*, *pas*

col·lectiu, etc.). La maduració i generalització de la tecnologia afavoreix que aquests termes s'adaptin a la nostra llengua, tot i que els termes corresponents als nous conceptes s'hi continuen introduint en anglès.

El TERMCAT, com a membre de Realiter, ha dut a terme la compleció de les equivalències en català amb la col·laboració dels especialistes Santi Parés, d'AWS Truepower, i Francesc Vidal, de l'Institut Català d'Energia de la Generalitat de Catalunya.

Pel que fa als equivalents en català, val a dir que, juntament amb termes que són fàcils de resoldre (comuns amb la llengua general o amb força tradició dins la terminologia catalana d'àrees afins), ens trobem amb termes que requereixen un estudi més profund o, fins i tot, creació lèxica. Són termes que o bé s'han consolidat en anglès dins la nostra comunitat d'especialistes o bé són propis de la realitat canadenca i no tenen un clar referent en el nostre context. En aquest darrer cas, el treball del terminòleg s'apropa al treball del traductor que ha de buscar una equivalència prou transparent que correspongui al concepte d'origen.

Durant la fase de compleció del català, el TERMCAT va normalitzar dos termes: el substantiu *càrrega de derivació* i l'adjectiu *autoportant*, que forma part del terme *torre autoportant*. A banda d'aquests dos termes n'hi va haver setze més que van requerir un estudi més profund. Per posar-ne alguns exemples, podríem esmen-

tar *panemone*, aturada en posició coincident, *rosa d'energia* o *rosa de rugositats*.

Alguns termes en català d'aquest lèxic poden sobtar els especialistes: en els casos en què, en l'àmbit professional, de manera espontània, ja s'utilitzaven calcs de l'anglès. Aquest és el cas, per exemple, del terme *xarxa de capacitat insuficient* (*weak grid*), que, en general, entre especialistes s'anomena *xarxa dèbil*.

Tots aquests aspectes fan que aquest lèxic tingui un interès especial per a l'alumnat de les tecnologies relacionades amb la generació eòlica i d'altres matèries afins, però també per al professorat i els tècnics de la indústria i per als traductors i terminòlegs que treballen amb llenguatges d'especialitat. Tots plegats podran trobar en aquesta obra, disponible en línia, alternatives a l'ús dels anglicismes en el camp de la tecnologia eòlica.

ORIOI GOMIS BELLMUNT
Grup de recerca CITCEA
Universitat Politècnica de Catalunya

SÍLVIA LLOVERA DURAN
Servei de Llengües i Terminologia
Universitat Politècnica de Catalunya